ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ (ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର)

ବନାମ

ନରୁଲ ଲତିଫ ଖାନ

ଫେବୃଆରୀ 22,1965

[ପି. ବି. ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, ସି. ଜେ., ରଘୁବର ଦୟାଲ ଏବଂ
ଭି. ରାମସ୍ୱାମୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ – ଆରୋପ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା – ଅଧିକାରୀ ବିରୋଧରେ ମାମଲା କେବଳ ଦଲିଲ ଉପରେ ଆଧାରିତ ବୋଲି ସେହି ସାକ୍ଷ୍ୟ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ – ଏପରି ଅସ୍ୱୀକାର ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ସୁଯୋଗର ଅସ୍ୱୀକାର ହେବ କି – ସିଭିଲ୍ ସର୍ଭିସ (ବର୍ଗୀକରଣ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଓ ଅପିଲ୍) ନିୟମ, ନିୟମ 55 – ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ।

ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ସେବାରେ ଥିବା ଆବେଦନକାରୀ ଦୀର୍ଘ ଛୁଟି ମାଗିଥିଲେ ଯାହା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ସେ ଦଶ ଦିନର ଛୁଟି ମାଗିଥିଲେ ଯାହା ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇଥିଲା । ଛୁଟି ଅବଧି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ସେ ଗୁରୁତର ଅସୁସ୍ଥ ଥିବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଯୋଗ ଦେଇ ନଥିଲେ । ସରକାର ଏହି ଆବେଦନକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷ ତାଙ୍କ ଆବେଦନର ସମର୍ଥନରେ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରିଥିବା ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ସାମିଲ ଥିଲା, କିନ୍ତୁ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବାକୁ ମନା କରି ଦେଇଥିଲେ କାରଣ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା କେବଳ ଦଲିଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ ତେଣୁ କୌଣସି ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ଆବଶ୍ୟକ ନାହିଁ । ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ ଆଧାରରେ ରାଜ୍ୟ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସର ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିଲେ । ସେ ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣକ ଏକ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରିଥିଲେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବିଷୟ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311ରେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରାଯାଇଛି । ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ତାଙ୍କ

ବିରୋଧରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ରାଜ୍ୟ ସରକାର ପ୍ରମାଣପତ୍ର ସହିତ ଉଚ୍ଚତମ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଅଦାଲତଙ୍କୁ ଯେଉଁ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନର ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ପଡିଲା ତାହା ହେଉଛି ଯେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବା ଏବଂ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କି ?

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେଲା : (i) ସିଭିଲ୍ ସର୍ଭିସେସ୍ (ବର୍ଗୀକରଣ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଆବେଦନ) ନିୟମ ଧାରା 55 ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଛି ଯେ ଯଦି ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଚାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏକ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ । ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଏବଂ ଏହା ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷତାର ବିଚାର ଉପରେ ଆଧାରିତ । ତେଣୁ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିକଟରେ ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଆବେଦନର ସମର୍ଥନରେ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ପାଇଁ ଏପରି ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ନଥିଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସମ୍ପର୍କରେ ଉପଯୁକ୍ତ ସୂଚନା ଦେବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା ।

(ii) ଯଦିଓ ଜଣେ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ତଦନ୍ତକୁ ଏପରି ଢଙ୍ଗରେ ପରିଚାଳନା କରିବା ଯଥାର୍ଥ ହେବ ଯେପରିକି ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ଅଯଥା କିମ୍ବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟମୂଳକ ଭାବରେ ଲମ୍ବା କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ, ତେବେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବା ଅସମ୍ଭବ ହେବ ଯେ ଯଦି ଆରୋପ ପତ୍ର ଅଧିକାରୀ ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ତେବେ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ କହିପାରିବେ ଯେ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଥିବା ଅଭିଯୋଗକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ସେ କୌଣସି ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ ।

(iii) ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଯେଉଁ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ସେମାନେ ନିଃସନ୍ଦେହ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥାନ୍ତେ । ସେ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ତାଙ୍କୁ ଏପରି କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ଏହା ସମଗ୍ର ତଦନ୍ତରେ ଏକ ସାଂଘାତିକ ଦୁର୍ବଳତା ଆଣିଥିଲା କାରଣ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଧାରା 311 (2) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇ ନଥିଲା । ତେଣୁ ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 1040/63 ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ପକ୍ଷରୁ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲ ସି. କେ. ଡାଫ୍ତାରୀ, ଏମ୍. ଏସ. କେ. ଶାସ୍ତ୍ରୀ ଏବଂ ଆର. ଏଚ୍. ଧେବର ।

ସି. ବି. ଅଗ୍ରୱାଲା *ଏବଂ ଏ. ଜି.* ରତ୍ନପର୍ଖି ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ।

ନ୍ୟାୟାଳୟର ରାୟ **ଗଜେନ୍ଦ୍ରଗଡକର, ମୁଖ୍ୟ ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଙ୍କ** ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ଉଭା ହେଉଥିବା ଆଇନଗତ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀ, ବମ୍ବେ ରାଜ୍ୟ (ବର୍ତ୍ତମାନ ମହାରାଷ୍ଟ୍ର), ଦର୍ଶାଉଛି ଯେ ଏହାର ପୂର୍ବବର୍ତ୍ତୀ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଦେଶ ରାଜ୍ୟ (ଏଠାରେ ସରକାର ବୋଲି କୁହାଯିବ) ପ୍ରତିପକ୍ଷ, ନାରୁଲ ଲତିଫ ଖାନଙ୍କୁ 6 ଜୁନ୍ 1952 ରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଆଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ତାଙ୍କୁ ସିଭିଲ୍ ସର୍ଭିସ୍ ନିୟମାବଳୀର ଧାରା 353 ଅନୁଯାୟୀ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଅବସର ଦେବା ପାଇଁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେଇଥିଲା କି ? ଏହି ଆଦେଶ ଦ୍ୱାରା, ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବେ ଅବସର ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 353ର କୋହଲତାରେ, ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅବସର ଭତ୍ତା ସହିତ ସମାନ ଅନୁକମ୍ପା ଭତ୍ତା ଉଠାଇବାକୁ ଅନୁମତି ଦେବାକୁ ଖୁସି ହୋଇଥିଲେ, ଯାହା ଯଦି ସେ ଅକର୍ମଣ୍ୟ ହୋଇଥାଆନ୍ତେ, ତେବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗ୍ରହଣୀୟ ହୋଇଥାଆନ୍ତା ।

ଏହି ଆଦେଶ କୁ ନାଗପୁରର ପ୍ରଥମ ଅତିରିକ୍ତ ଜିଲ୍ଲା ବିଚାରପତିଙ୍କ କୋର୍ଟରେ ମକଦ୍ଦମା ଦାୟର କରି ଉତ୍ତରଦାତା ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କ ଅର୍ଜିରେ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ଅବସର ଦିଆଯାଇଥିବା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଅବୈଧ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଏକ ଘୋଷଣା ଦାବି କରିଥିଲେ ଯେ ଏହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅକାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ । ସେ ଏକ ଘୋଷଣା ପାଇଁ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଜୁଲାଇ 6,1950 ରେ ଥିବା ପଦବୀକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ ହେବାର ଅଧିକାରୀ, ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ଦରମା, ଭତ୍ତା, ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ପଦୋନ୍ନତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ଯାହା ତାଙ୍କୁ ଚାକିରିରେ ରହିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲେ, ଫଳସ୍ୱରୂପ, ପ୍ରତିପକ୍ଷ ମାମଲା ରୁଜୁ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାର୍ଷିକ 6 ପ୍ରତିଶତ ସୁଧ ସହିତ 62,237 ଟଙ୍କାର ବିଚାରାଦେଶ ମାଗିଥିଲେ ।

ଏହି ଦାବି କରିବା କୁ ଆବେଦନକାରୀ ବିଭିନ୍ନ ଆଧାରରେ ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦାବିକୁ ଆବେଦନକାରୀ ଯେ ମୁଖ୍ୟ ଆଧାରରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଥିଲେ, ସେହିଟି ହେଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ନିଜ ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନରେ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇଥିଲା; ତେଣୁ ଆକ୍ଷେପିତ

ଆଦେଶଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ବୈଧ ଓ ଆଇନସମ୍ମତ ଥିଲା । ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆହୁରି ଅନେକ ଆବେଦନ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ, ବିଦ୍ୱାନ ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରସଙ୍ଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଅପିଲରେ ଆମେ ଯେଉଁ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଜଡ଼ିତ ଅଛୁ ତାହା ହେଉଛି ଯେ, ଧାରା 311 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ସୁରକ୍ଷା ପ୍ରଦାନ କରୁଥିବା ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ । ବିଚାରଣ ବିଚାରପତି ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉତ୍ତରଦାତା ବିରୋଧରେ ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଇଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ଆମେ ସିଧାସଳଖ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନଥିବା ଅନ୍ୟ ପ୍ରସଙ୍ଗଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ମଧ୍ୟ ସେ ତାଙ୍କ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଲିପିବଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଟଙ୍କା ଦାବି ସମ୍ପର୍କରେ, ବିଜ୍ଞ ବିଚାର ବିଚାରପତି ଏକ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଏପରି ପ୍ରତିକାର ପାଇଁ ହକଦାର କରାଯାଏ, ତେବେ ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ 37,237 ଟଙ୍କାର ଏକ ଡିକ୍ରି ପାସ୍ କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ । ଉତ୍ତରଦାତା ଡିକ୍ରି ବୈଧ ବୋଲି ତାଙ୍କର ଉପସଂହାରକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ଏପରି ଏକ ଡିକ୍ରି ଦେବା ପାଇଁ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିନଥିଲା । ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ମକଦ୍ଦମା ବିଫଳ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଖାରଜ ହୋଇଯାଇଥିଲା ।

ତାହାପରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଏହି ବିଷୟଟିକୁ ବମ୍ବେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନାଗପୁର ବେଞ୍ଚ ସମ୍ମୁଖରେ ଆବେଦନ ଉପସ୍ଥାପନ କଲେ । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ବାସ୍ତବରେ, ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ପାଳନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଛନ୍ତି ଯେ, ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତରେ ଗୁରୁତର ଦୁର୍ବଳତା ଥିଲା ଯେ, ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ସୁଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ । ଏହା ମଧ୍ୟ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରାଯାଇଛି ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂଚନା, ଯେଉଁଥିରେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିବରଣୀ କାହିଁକି ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯଥୋଚିତ ଦଣ୍ଡ କାହିଁକି ଆରୋପ କରାଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି କାରଣ ଦେଖାଇବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା, ସେହି ସୂଚନାଟି ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଏହି କାରଣରୁ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶଟି ମଧ୍ୟ ଅବୈଧ ହୋଇଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ମତ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି ଯେ ବିବାଦିତ ଆଦେଶରୁ ଏହା ପ୍ରକାଶ ପାଉନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂଚନାର ପ୍ରତିଉତ୍ତରରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ବ୍ୟାଖ୍ୟାକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ । ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତଗୁଡିକର ପରିଣାମସ୍ୱରୂପ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ମୂଳ ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଓଲଟାଇ ଦେଇଛି ଏବଂ ବିବାଦିତ ଆଦେଶଟି ଅବୈଧ ଓ ଅକାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଛି । ସେହି

ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ଅର୍ଥ ଦାବିକୁ ବିଚାର କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହା ବିଚାରଣ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥିଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା 37, 237 ଟଙ୍କାର ଏକ ବିଚାରାଦେଶ ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ । ପ୍ରକୃତରେ, ଯଦି ଉତ୍ତରଦାତା ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶର ବୈଧତାକୁ ଆପତ୍ତି କରିବାରେ ସଫଳ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ସେ କେତେ ପରିମାଣର ପାଇବାକୁ ହକଦାର ହେବେ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ବିଚାରଣ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ବିକଳ୍ପ ସିଦ୍ଧାନ୍ତକୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଶ୍ନ କରାଯାଇ ନଥିଲା । ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଲେ ଏବଂ ବାଦୀଙ୍କ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 31 ର ପ୍ରାର୍ଥନା (A) ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ 37,237 ଟଙ୍କାର ଏକ ଅର୍ଥ ବିଚାରାଦେଶ ପାରିତ କରିଥିଲେ । ଏହାପରେ ଆବେଦନକାରୀ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରୁ ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ପାଇଁ ଆବେଦନ କରି ତାହା ପ୍ରାପ୍ତ କଲେ ଏବଂ ସେହି ପ୍ରମାଣପତ୍ରର ଆଧାରରେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନଟି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ସମ୍ମୁଖରେ ଆଣିଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଆମ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଧାରା 311 ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସାମ୍ବିଧାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଦେବା ପୂର୍ବରୁ ଆବେଦନକାରୀ ପାଳନ କରିଛନ୍ତି କି ।

ଏହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, କିଛି ଭୌତିକ ତଥ୍ୟ ଉଲ୍ଲେଖ କରିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ହୋଇପାରେ । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ 1926 ମସିହାରେ ଅତିରିକ୍ତ ସହାୟକ କମିଶନର ଭାବରେ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ସେବେଠାରୁ ସେ ତତ୍କାଳୀନ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାରଙ୍କ ରାଜ୍ୟ ସେବାରେ ବିଭିନ୍ନ ପଦବୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲେ । 1950 ମସିହାରେ ସେ ନାଗପୁରରେ କୋଷାଗାର ଅଫିସର ପଦବୀରେ ରହିଥିଲେ । ଏହା ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଏକ ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ବିଶେଷାଧିକାର ଛୁଟି ତାଙ୍କ ଉପରେ ଥିଲା ଏବଂ ସେ ଚାରି ମାସର ବିଶେଷାଧିକାର ଛୁଟି ପାଇଁ ଆବେଦନ କରିଥିଲେ । ଜୁନ୍ 12,1950 ରେ, ସରକାର ତାଙ୍କୁ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଛୁଟି ପାଇଁ ତାଙ୍କର ଅନୁରୋଧ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଛୁଟି ପାଇଁ ଆଉ କୌଣସି ଆବେଦନ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ନାହିଁ । 7 ଜୁଲାଇ 1950 ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଦୁଇ ଦିନର ସାମୟିକ ଛୁଟିରେ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ 8 ଜୁଲାଇ 1950 ତାରିଖରେ ସେ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାରଣରୁ ଚାରି ମାସର ଛୁଟି ପାଇଁ ନିଜ ଆବେଦନକୁ ନବୀକରଣ କଲେ । ଏହି ଆବେଦନପତ୍ର ସହିତ ଡ. ଡାଙ୍ଗେଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ତେଣୁ, ସରକାର ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଆଧାରରେ ଛୁଟି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ କି ନାହିଁ ତାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଡାକ୍ତରୀ ପରିଷଦ ଗଠନ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ 22 ଜୁଲାଇ, 1950 ରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର

ଡାକ୍ତରୀ ପରିଷଦ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ । କିନ୍ତୁ, ଡାକ୍ତରୀ ପରିଷଦ ଏହା ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ନିଷ୍ପତିକୁ ପହଞ୍ଚି ପାରିଲା ନାହିଁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା ଆଧାରରେ ଚାରି ମାସର ଛୁଟି ଦିଆଯିବ କି ନାହିଁ । ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଉତ୍ତରଦାତା ନାଗପୁରର ମାୟୋ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବା ଉଚିତ ବୋଲି ଏହା ସୁପାରିଶ କରିଥିଲା । ଏହି ବିବରଣୀ ଅନୁଯାୟୀ, ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ ଠିକ୍ ସମୟରେ ମେୟୋ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ କହିଥିଲେ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ପରିଷଦ ତାଙ୍କୁ ଅଗଷ୍ଟ 8,1950 ରେ ପରୀକ୍ଷା କରିପାରିବ । ଉତ୍ତରଦାତା ମାୟୋ ହସ୍ପିଟାଲକୁ ଯିବାକୁ ମନା କରିଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଚିକିତ୍ସା ପାଇବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ କଲିକତା ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉ ବୋଲି ଚାପ ପକାଇଥିଲେ । ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି ଯେ 26 ଜୁଲାଇ 1950 ତାରିଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ରାୟପୁରରୁ ଏକ ଟେଲିଗ୍ରାମ୍ ପାଇଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ତାଙ୍କର କନ୍ୟା ସେଠାରେ ଗୁରୁତର ଭାବେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିବା ବୋଲି ଉଲ୍ଲେଖ ଥିଲା । ତେଣୁ ସେହି ଦିନ ସେ ଆଉ ଏକ ଆବେଦନ କରି ରାୟପୁର ଯାଇ ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥ ଝିଅକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଦଶ ଦିନର ଛୁଟି ପାଇଁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । 1950 ମସିହା ଜୁଲାଇ 31 ତାରିଖରେ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତାର ଅନୁରୋଧକୁ ମଞ୍ଜୁର କରିଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ରାୟପୁର ଯାଇଥିଲେ । ରାୟପୁରରୁ ସେ ଚିକିତ୍ସା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କାରଣରୁ ଚାରି ମାସର ଛୁଟି ପାଇଁ ନିଜ ଆବେଦନକୁ ନବୀକରଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଡା. ଭାଲେରାଓ ଓ ଡା. କଶ୍ୟପଙ୍କ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ । ଏହା ଉତ୍ତରଦାତା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଲମ୍ବା ଚିଠିପତ୍ର ସୃଷ୍ଟି କରିଥିଲା ଯାହା ଦର୍ଶାଏ ଯେ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ମେଡିକାଲ ବୋର୍ଡ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବା ପାଇଁ ଜିଦ୍ ଧରିଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ନାଗପୁର ଯିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ କାରଣ ସେ ଅଭିଯୋଗ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ ଗୁରୁତର ଅସୁସ୍ଥ ଏବଂ ନାଗପୁର ଯାତ୍ରା କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଶେଷରେ, 9 ସେପ୍ଟେମ୍ବର 1950 ତାରିଖରେ ସରକାର ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତିରୁ ତିନି ଦିନ ମଧ୍ୟରେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ପୁନର୍ବାର ଯୋଗଦେବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଲେ; ତାହା ନ କଲେ ସେଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବିତ କରାଯିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବ ବୋଲି ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । 1950 ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର 4 ତାରିଖରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ନିଜର ଯୁକ୍ତିକୁ ବିସ୍ତୃତ ଭାବେ ଉପସ୍ଥାପନ କରି ଏକ ଦୀର୍ଘ ଉତ୍ତର ଲେଖିଥିଲେ । ଯେହେତୁ ସେ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ କରିନଥିଲେ, ସରକାର ତାଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ତଦନୁସାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଏସ୍. ଏନ୍. ମେହେଟ୍ଟା, ଆଇ. ସି. ଏସ୍. ଙ୍କୁ ତଦନ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । 29 ନଭେମ୍ବର, 1950 ରେ, ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଲେଖିଲେ ଯେ ସରକାର ତାଙ୍କୁ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଛନ୍ତି, ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଡିସେମ୍ବର

7,1950 ଦିନ 11.00 ଟାରେ ତାଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ଆହ୍ୱାନ କରିଥିଲେ । ତଥାପି, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କୁ ଲେଖିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥତା ଯୋଗୁଁ ସେ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇପାରିବେ ନାହିଁ । ସେ ପୁନର୍ବାର ନିବେଦନ କଲେ ଯେ ସେ ଗୁରୁତର ଅସୁସ୍ଥ ଅଛନ୍ତି । ଜାନୁଆରୀ 15,1951ରେ, ଶ୍ରୀ ମେହେଟା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ଆରୋପ ପତ୍ର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ତିନୋଟି ମାମଲା ରୁଜୁ ହୋଇଥିଲା ।ପ୍ରଥମ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ସେ ଜାଣିଶୁଣି ସରକାରଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିଥିଲେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ ଏବଂ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ମେୟୋ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାକୁ କୁହାଯାଇଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ କୌଣସି ଛୁଟି ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ନଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବାକୁ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭାବରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା, ତଥାପି ସେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟରେ ଯୋଗଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ । ତୃତୀୟ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ସେ କ୍ରମାଗତ ଭାବେ ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିଥିଲେ ଏବଂ ଏହା ଦ୍ୱାରା ସେ ରାଜ୍ୟ ସିଭିଲ ସର୍ଭିସର ସଦସ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇଥିଲେ । ଏହି ଆରୋପଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପ୍ରତିବାଦୀ ବିରୋଧରେ ଯେଉଁ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକୁ ଆଧାର କରାଯାଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆରୋପ ଅଧୀନରେ ସ୍ପଷ୍ଟଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଥିଲା ।

ତେବେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନଥିଲେ ଏବଂ ସେ ଅନେକ ବୈଷୟିକ ଯୁକ୍ତି ଉଠାଇଥିଲେ । ଶେଷରେ, ସେ ତାଙ୍କର ଲିଖିତ ଯୁକ୍ତି ପଠାଇଥିଲେ ଏବଂ ସମସ୍ତ ଅଭିଯୋଗକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଥିଲେ । ତାଙ୍କ ମାମଲାଟି ଏପରି ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ସେ ଜାଣିଶୁଣି ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ଆଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିନଥିଲେ । ମାୟୋ ହସ୍ପିଟାଲରେ ତାଙ୍କର ଭର୍ତ୍ତି ହେବା ସମ୍ପର୍କରେ, ସେ ଏହି ଯୁକ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ଯେ ଯେତେବେଳେ ତାଙ୍କୁ ରାୟପୁରରେ ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥ ଝିଅକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ସାମୟିକ ଛୁଟିରେ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା ଯେ ସେ ଅଗଷ୍ଟ 8, 1950 ରେ ଡାକ୍ତରୀ ପରିଷଦକୁ ତାଙ୍କର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ପାଇଁ ମାୟୋ ହସ୍ପିଟାଲରେ ନିଜକୁ ଭର୍ତ୍ତି କରିପାରି ନଥାନ୍ତେ । ସରକାରଙ୍କ ଆଦେଶ ପାଳନ କରିବାକୁ ସେ ବାରମ୍ବାର ମନା କରିଆସୁଥିବା ଅଭିଯୋଗରେ ସେ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଗୁରୁତର ଭାବେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ ଏବଂ ସେ ପ୍ରକୃତରେ ଭୟ କରୁଥିଲେ ଯେ ଯଦି ସେ ନିଜ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ପୁନଃ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଯାତ୍ରା କରିବେ ତେବେ ସେ ଅଚେତ ହୋଇଯିବେ । ସେ ତଦନ୍ତକାରୀ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଓକିଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହାଜର

ହେବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଉ, ଯାହାଙ୍କୁ ସେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସରକାର, ପଚରାଉଚରା କରୁଥିବା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଜେରା କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବେ । ସେ ଏହା ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ନିଜ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ଯେଉଁମାନେ ଉପଯୁକ୍ତ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଅସୁସ୍ଥ ଅବସ୍ଥାକୁ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବେ ।

ପ୍ରତୀତ ହେଉଛି ଯେ ଶ୍ରୀ ମେହତା ସମ୍ଭବ ସବୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ସୁବିଧା ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ ଏବଂ ଯେତେବେଳେ ସେ ଦେଖିଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଉନାହାନ୍ତି, ସେ ସେପ୍ଟେମ୍ବର 21,1951ତାରିଖରେ ରାୟପୁରରେ, ଯେଉଁଠାରେ ସେ ସେତେବେଳେ ରହୁଥିଲେ, ଶୁଣାଣି ପାଇଁ ଏକ ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କଲେ । ସେହି ତାରିଖରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ସେହି ତାରିଖରେ କ'ଣ ଘଟିଥିଲା ସେ ବିଷୟରେ ଏକ ଟିପ୍ପଣୀ କରିଥିଲେ । ଟିପ୍ପଣୀ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ "ସମଗ୍ର ମାମଲାଟି ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରାଯାଇଥିଲା । ତାଙ୍କର ଦାବି ଥିଲା ଯେ ସେ ଏକ ଆଇନଜୀବୀ ମାଧ୍ୟମରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ଅନୁମତି ପାଇବା ଉଚିତ୍; କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କୁ ବିସ୍ତାରରେ ବୁଝାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯେ ସରକାର ପକ୍ଷରୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ମାମଲା ଦେଖାଯାଉଛି, ତାହାରେ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠୁନାହିଁ । ସେ ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ ସେ ଏହି ସୁବିଧା ପାଇଁ ଚାପ ଦେବେ ନାହିଁ । ତେବେ ସେ ଆରୋପ ପତ୍ରର ବିସ୍ତୃତ ଉତ୍ତର ଦେବାକୁ ଚାହିଁବେ । ସେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ନିୟମିତ ଭାବରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଏହା ପରେ, ଶ୍ରୀ ମେହେଟା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ଦାଖଲ କରିବାକୁ କହିଥିଲେ, ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ, ପ୍ରତିବାଦୀ ତାଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ଦାଖଲ କରିଥିଲେ ଯେଉଁଥିରେ ଆମେ ପୂର୍ବରୁ ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିବା ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା । 8 ନଭେମ୍ବର 1951 ତାରିଖରେ ଶ୍ରୀ ମେହତା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଲେଖିଥିଲେ ଯେ, ସେ ଯଦି 20 ନଭେମ୍ବର 1951 ତାରିଖରେ ମୌଖିକ ବକ୍ତବ୍ୟ ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତେବେ ସେ ତାଙ୍କୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଶୁଣିବାରେ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହେବେ । କିନ୍ତୁ ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହେବାରୁ, ଶ୍ରୀ ମେହତା ସରକାରଙ୍କ ଜାରିକୃତ ଆଦେଶଗୁଡିକୁ ପାଳନ କରିବାରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିଫଳତା ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥିବା ଦଲିଲ ସାକ୍ଷ୍ୟଗୁଡିକୁ ଯାଞ୍ଚ କରି 24 ନଭେମ୍ବର 1951 ତାରିଖରେ ନିଜ ବିବରଣୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କଲେ । ସେ ଜାଣିବାକୁ ପାଇଲେ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ବିରୋଧରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବା ତିନୋଟି ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି । ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ତାଙ୍କ ବିବରଣୀରେ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ "ଉତ୍ତରଦାତା ର ଆଚରଣ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗରେ ସମୟ ସମୟରେ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷା ଅବାଧ୍ୟତା ଏବଂ ଅବଜ୍ଞାର ମନୋଭାବକୁ ପ୍ରକାଶ କରେ ଯାହା

କୌଣସି ସରକାର ଏହାର ଅଧୀନସ୍ଥ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସହ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ ।" ଅନୁପୂରକ ଭାବେ ଆମେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିପାରିବୁ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ମେହତାଙ୍କୁ ପ୍ରେରିତ ଯୋଗାଯୋଗ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ କରିଥିବା ମତାମତ ଆମ ପାଖରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ପ୍ରତୀତ ହୁଏ; କିନ୍ତୁ ଆମ ମତରେ ବିଷୟଟିର ଏହି ପାର୍ଶ୍ୱଟି ସେହି ପ୍ରଶ୍ନରେ, ଯାହା ସହିତ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ପୃକ୍ତ, କୌଣସି ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଭାବ ପକାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉତ୍ତରଦାତା ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟବହୃତ ଭାଷାର ଅନୁଚିତତା କିମ୍ବା ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର ହେବାକୁ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେଖାଯାଇଥିବା ଅନିଚ୍ଛାକୁ ବିଚାର ନକରି ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶର ବୈଧତାକୁ ନିରପେକ୍ଷ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ ।

ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ତାଙ୍କ ବିବରଣୀରେ ଏହା ମଧ୍ୟ ଦର୍ଶାଇଛନ୍ତି ଯେ ଯେତେବେଳେ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କୁ ଭେଟିଥିଲେ, ସେ ତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥିଲେ ଯେ ଏହି ମାମଲାରେ କୌଣସି ମୌଖିକ ପ୍ରମାଣ ନଥି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ନଥିଲା କାରଣ ଏହା କେବଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଥିଲା । ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ଆହୁରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ସେ ସମୟରେ ପାଇଥିବା ଧାରଣା ଅନୁସାରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲେ ଯେ ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଜଣେ ଓକିଲଙ୍କ ସହାୟତା ଅନାବଶ୍ୟକ ଥିଲା । ତଥାପି, ଉତ୍ତରଦାତା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ମେହତାଙ୍କୁ ଲେଖାଯାଇଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପତ୍ରରୁ ସ୍ପଷ୍ଟ ହେଉଛି ଯେ ସେ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ ପାଇଁ ଅନୁରୋଧରେ ଅଡି ରହିଥିଲେ ଏବଂ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ସମୟରେ ସେ ଏତେ ଅସୁସ୍ଥ ଥିଲେ ଯେ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ଗ୍ରହଣ କରି ପାରୁନଥିଲେ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବା ପାଇଁ ନିଜ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରାଇବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ । 2 ମାର୍ଚ୍ଚ 1951ତାରିଖରେ ଉତ୍ତରଦାତା ଶ୍ରୀ ମେହତାଙ୍କୁ ଏକ ପତ୍ର ଲେଖିଥିଲେ, ଯେଉଁଥିରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଥା ସହିତ ସେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ କରିଥିଲେ ଯେ ସେ କିଛି ଉଚ୍ଚପଦସ୍ଥ ସରକାରୀ ଅଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ନିଜ ରୋଗ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ସେ ପରାମର୍ଶ କରିଥିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସାକ୍ଷୀ ଜାଗାରେ ଉପସ୍ଥାପିତ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିଲେ । ଏହାର ପୂର୍ବରୁ, 20 ଜାନୁଆରୀ 1951ତାରିଖରେ ସେ ଶ୍ରୀ ମେହତାଙ୍କୁ ଏକ ପତ୍ର ଲେଖି ଅନୁଚ୍ଛେଦ 8 (iv) ଜି.ବି. ପରିପତ୍ର 13 ରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଥିବା ପ୍ରକାରରେ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଅନୁରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେହିପରି, 23 ଏପ୍ରିଲ୍ 1951ରେ, ସେ ପୁଣି ଥରେ ଶ୍ରୀ ମେହେତାଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କ ମତରେ ତାଙ୍କୁ ନିଲମ୍ବନ କରିବା ପରେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ବେଆଇନ ଥିଲା ଏବଂ ଏହା ତାଙ୍କୁ ଗୁରୁତର ଆଘାତ ଦେଇଛି, ଏବଂ ସେ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଥିଲେ ଯେ ପ୍ରତିରକ୍ଷାରେ ମୌଖିକ ଏବଂ ଦଲିଲଗତ ପ୍ରମାଣ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବ ।

ଏହା ଦେଖାଯାଉଛି ଯେ ଶ୍ରୀ ମେହେଟା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ବୁଝାଇଥିଲେ ଯେ ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସରକାରଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ସେ କେବଳ ଦଲିଲ ଉପରେ ତାଙ୍କର ମାମଲା ବିଚାର କରିଥିଲେ ଏବଂ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ଆବଶ୍ୟକ ମନେ କରିନଥିଲେ, ଏବଂ ତେଣୁ ଉତ୍ତରଦାତା ରାଜି ହୋଇଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ଓକିଲଙ୍କ ସହାୟତାର ସୁବିଧା ପାଇବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବେ ମିଷ୍ଟର ପାଣ୍ଡେଙ୍କ ମନ୍ତବ୍ୟରୁ ଜଣାପଡୁଛି । ସେପ୍ଟେମ୍ବର 21, 1951ର ଆଦେଶ ପତ୍ରରେ ମେହେଟ୍ଟା ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିବରଣୀରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ମନ୍ତବ୍ୟରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଉତ୍ତରଦାତା ମିଷ୍ଟର. ମେହେଟ୍ଟା କହିଥିଲେ ଯେ ତାଙ୍କୁ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତରେ ଓକିଲଙ୍କ ସହାୟତା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଆମେ ଏହି ମାମଲାର ନଥିକୁ ଯତ୍ନର ସହ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ ଏବଂ ଆମେ ଏହା ମାନିବା ପାଇଁ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥତା ଦେଖିପାରୁନାହୁଁ ଯେ କୌଣସି ସମୟରେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ଏକ ମୌଖିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ ପାଇଁ ନିଜର ଦାବିକୁ ପରିତ୍ୟାଗ କରିଦେଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ଆବଶ୍ୟକ କରିବା ପାଇଁ ଅନୁମତି ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ଯାହାଦ୍ୱାରା ସେ ତାଙ୍କ ଅଭିଯୋଗକୁ ସମର୍ଥନ କରି ପାରିବେ ଯେ ତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଖରାପ ଥିବାରୁ ସେ ତାଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ପୁନଃ ଆରମ୍ଭ କରିପାରିନଥିଲେ । ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗ ଥିଲା ଯେ ସେ ଜାଣିଶୁଣି ସରକାରୀ ଆଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିଥିଲେ, ଏବଂ ଏହା କଳ୍ପନା ଯୋଗ୍ୟ ଯେ ଏହି ଅଭିଯୋଗ ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ଦର୍ଶାଇ ପୂରଣ କରାଯାଇ ପାରିଥାଆନ୍ତା ଯେ ଯଦିଓ ସେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶକୁ ଅବମାନନା କରିଥିଲେ, ଏହି ଅବମାନନା କୌଣସି ଅର୍ଥରେ ଜାଣିଶୁଣି ନଥିଲା କାରଣ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରମାନେ ତାଙ୍କୁ ଶଯ୍ୟାରେ ଶୋଇବାକୁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ; ଏବଂ ଏହିପରି ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଡାକ୍ତରୀ ପ୍ରମାଣର ନେତୃତ୍ୱ ନେବାର ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାକୁ ତଦନ୍ତକୁ ଦୀର୍ଘାୟିତ କରିବା ପାଇଁ କେବଳ ଏକ ଛଳନା ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ଏକ ତାଲିକା ଦେଇନଥିଲେ; କିନ୍ତୁ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ଯୋଗାଯୋଗରେ ସେ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରଙ୍କ ନାମ ରଖିଥିଲେ, ଏବଂ ବାସ୍ତବରେ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ନେବା ପାଇଁ କୌଣସି ତାରିଖ ସ୍ଥିର କରିନଥିଲେ, ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ।ଯଦି ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ଉତ୍ତରଦାତା ଙ୍କୁ କହିଥିଲେ ଯେ ସେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ପ୍ରମାଣ ଗ୍ରହଣ କରିବେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ଉକ୍ତ ତାରିଖରେ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀଙ୍କ ସହ ହାଜର ହେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଥିଲେ, ତେବେ ଏହା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭିନ୍ନ ମାମଲା ହୋଇଥାନ୍ତା । ତେଣୁ, ସ୍ଥିତି ଏହି ଯେ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିନଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦେଇନଥିଲେ ଏବଂ ତେଣୁ, ଆମର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପାଇଁ ଉଠୁଥିବା ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି: ମି. ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କୁ ଏକ ମୌଖିକ

ପଚରାଉଚରା କରିବା ପାଇଁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311ର ଅର୍ଥ ଅନୁସାରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହେବା ସହ ସମାନ ?

ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ର ଆବଶ୍ୟକତା ଉପରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ଥର ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସମୟରେ, ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ଅନୁଯାୟୀ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେଉଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ପ୍ରତି ପ୍ରସ୍ତାବିତ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାରଣ ଦର୍ଶାଇବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ନ ମିଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ତାଙ୍କୁ ବହିଷ୍କାର କିମ୍ବା ଅପସାରିତ କିମ୍ବା ପଦବୀ ହ୍ରାସ କରାଯିବ ନାହିଁ । ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ କାରଣ ଯେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅବସରର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311 (2) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆକର୍ଷିତ କରେ । ଯଦି ଏହା ଦେଖାଯାଏ ଯେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ସାମ୍ବିଧାନିକ ନିୟମ ଅନୁଯାଇ ଯଦି ପ୍ରତିପକ୍ଷ ଦାବି କରନ୍ତି, ତେବେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଥିଲା, ତେବେ ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏପରି ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବାରେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିଫଳତା ତଦନ୍ତରେ ଏକ ଗୁରୁତର ଦୁର୍ବଳତା ଆଣିବ ଏବଂ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରତିପକ୍ଷଙ୍କୁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ଦେବାରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ବିଫଳତା ସହିତ ସମାନ ହେବ । ଏହି ସ୍ଥିତି ବିଜ୍ଞ ଆଟର୍ଣ୍ଣି ଜେନେରାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିବାଦୀୟ ନୁହେଁ ଏବଂ ପ୍ରକୃତରେ ଭଲ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଛି । ତେଣୁ, ଆମେ ଯାହା ପ୍ରତି ଆମକୁ ମନୋନିବେଶ କରିବାକୁ ପଡୁଛି ସେହି ସଙ୍କୀର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଲା—ଶ୍ରୀ ମେହେତାଙ୍କ ପାଇଁ କି ଏକ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ସହିତ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିସଙ୍ଗତ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ଥିଲା କି ?ଏହି ଆବେଦନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଆମେ ମାନିବୁ ଯେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମାମଲାରେ, ସରକାର କେବଳ ଦସ୍ତାବିଜ ଉପରେ ଆରୋପପତ୍ର ଅଧିକାରୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନିଜର ମାମଲା ରଖିବାରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ହେବେ ଏବଂ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ପଚାରିବା ପାଇଁ କୌଣସି ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ,

ଯଦିଓ ଆମେ ସଂଯୋଗବଶତଃ ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିପାରୁ ଯେ ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ, ଯଦି ଅଧିକାରୀ ଚାହାଁନ୍ତି ଯେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିବରଣୀ କିମ୍ବା ଆଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଯାଉଛି ସେମାନଙ୍କୁ ଜେରାରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯିବା ଉଚିତ, ତେବେ ଏପରି ସୁଯୋଗ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ କି ନାହିଁ ତାହା ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିପାରେ; କିନ୍ତୁ ମାମଲାର ସେହି ଦିଗକୁ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆବେଦନରେ ବିଚାର କରିବୁ ନାହିଁ । ତେଣୁ, ଯଦି ଏହା ଧରାଯାଏ ଯେ ସରକାର

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଭିଯୋଗର ସମର୍ଥନ ପାଇଁ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇପାରନ୍ତି, ତେବେ ସମ୍ପୃକ୍ତ ନିୟମ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଏକ ମୌଖିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପାଇଁ ବାଧ କରେ କି ?

ସିଭିଲ୍ ସର୍ଭିସେସ୍ (ବର୍ଗୀକରଣ, ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଏବଂ ଅପିଲ୍) ନିୟମର ନିୟମ 55 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ବିଚାର କରାଯିବା ଉଚିତ । ଏହି ନିୟମଟି ଏହିପରି:-

> "ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଅଧିନିୟମ 1850 ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରତି ପକ୍ଷପାତ ନକରି, କୌଣସି ସେବାର ସଦସ୍ୟଙ୍କ ଉପରେ (ଯେଉଁ ତଥ୍ୟ ଉପରେ ଆଧାରିତ ଆଦେଶ ବ୍ୟତୀତ ଯାହା ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ କିମ୍ବା ସାମରିକ ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଛି) କୌଣସି ବରଖାସ୍ତ, ଅପସାରଣ କିମ୍ବା ହ୍ରାସର କୌଣସି ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯିବ ନାହିଁ, ଯଦି ସେ ସୂଚନା ପାଇ ନଥାନ୍ତି ।" ଯେଉଁ ଆଧାରରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆଯାଇଛି, ଏବଂ ନିଜକୁ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ସୁଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଛି, ତାହା ଲିଖିତ ଭାବେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଆଧାର ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ, ତାହା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଭିଯୋଗ କିମ୍ବା ଅଭିଯୋଗର ରୂପରେ ହ୍ରାସ କରାଯିବ, ଯାହା ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅଭିଯୋଗ ଆଧାରିତ ଅଭିଯୋଗ ଏବଂ ମାମଲାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରିବାରେ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିର ଏକ ବିବୃତ୍ତି ସହିତ ଜଣାଇ ଦିଆଯିବ।ତାଙ୍କୁ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସମୟସୀମା ମଧ୍ୟରେ ଲିଖିତ ଭାବରେ ନିଜର ପକ୍ଷ ରଖିବା ପାଇଁ କୁହାଯିବ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଜଣାଇବେ । ଯଦି ସେ ଏପରି କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ଯଦି ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏପରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏକ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ । ସେହି ତଦନ୍ତରେ ଯେଉଁ ଅଭିଯୋଗଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇ ନାହିଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ପ୍ରମାଣ ଶୁଣାଯିବ, ଏବଂ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଜେରା କରିବାକୁ, ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବାକୁ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଇଚ୍ଛା ଅନୁଯାୟୀ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଡକାଯିବା ପାଇଁ ହକଦାର ହେବେ, ଯଦି ତଦନ୍ତ କରୁଥିବା ଅଧିକାରୀ, ଲିଖିତ ଭାବରେ ରେକର୍ଡ କରାଯିବା ପାଇଁ ବିଶେଷ ଏବଂ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ପାଇଁ, ଜଣେ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ଡାକିବାକୁ

ମନା କରିପାରିବେ।କାର୍ଯ୍ୟପଛାରେ ପ୍ରମାଣର ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ରେକର୍ଡ ଏବଂ ଫଳାଫଳ ଏବଂ ତାର ଆଧାରର ଏକ ବିବୃତ୍ତି ରହିବ ।"

ଏପରି ଲାଗୁଛି ଯେ ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶ ସରକାର ଏହି ନିୟମକୁ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ଏକ ପରିପତ୍ର ଜାରି କରିଥିଲେ । ଏହି ପରିପତ୍ରରେ ନିୟମ ୫ ରହିଛି, ଯାହା ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ । ଏଥିରେ ଏହା ଉଲ୍ଲେଖ ରହିଛି ଯେ, "ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡିକ ଉପରେ ବିଶେଷ ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷିତ କରାଯାଉଛି ।" ଯଦି ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ବିଭାଗୀୟ ତଦନ୍ତ କରୁଥିବା କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କ ପାଖରେ ଏହାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରିବାର କୌଣସି ବିକଳ୍ପ ନାହିଁ ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ନିୟମ ଉପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ନହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ମୂଳତଃ ଆଧାରିତ କରିଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଛି । ଆମେ ସେହି ପାଠ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉ ନାହୁଁ । ଏହି ନିୟମ କେବଳ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ ପ୍ରରିପତ୍ର ହୋଇପାରେ ଏବଂ ଏହାର ବୈଧାନିକ ନିୟମର କ୍ଷମତା ଅଛି କି ନାହିଁ, ଏହି ପ୍ରଶ୍ନର ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଆମେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଉନାହୁଁ ।ତେଣୁ ଆମର ନିଷ୍ପତ୍ତି ସିଭିଲ ସର୍ଭିସ ନିୟମାବଳୀର ଧାରା 55 ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ଆଧାରିତ ହେବ, ଯାହା ଅବଶ୍ୟ ଲାଗୁ ହେବ ଏବଂ ଯାହା ଅବଶ୍ୟ ଏକ ବୈଧାନିକ ନିୟମ ।

ଏହି ନିୟମର ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଧାରାରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଛି ଯେ, ଆରୋପ ପତ୍ରରେ ଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଯଥାର୍ଥ ସମୟ ମଧ୍ୟରେ ନିଜର ପ୍ରତିରକ୍ଷା ପାଇଁ ଲିଖିତ ବିବୃତ୍ତି ଦେବାକୁ ହେବ ଏବଂ ସେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବେ ଶୁଣାଣି କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ତାହା ଜଣାଇବାକୁ ହେବ । ଏହି ଖଣ୍ଡକୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ପାଳନ କରାଯାଇଛି । ଶ୍ରୀ ମେହେଟା 20 ନଭେମ୍ବର, 1951 ରେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ହାଜର ହେବା ପାଇଁ ନୋଟିସ ଦେଇଥିଲେ ଏବଂ ଉତ୍ତରଦାତା ସେହି ତାରିଖରେ ହାଜର ହୋଇନଥିଲେ । ଏହା ପରବର୍ତ୍ତୀ ଖଣ୍ଡ ଯାହା ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ଆପିଲର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିର୍ଭର କରେ । ଏହି ଧାରା ଅନୁଯାୟୀ ଯଦି ସେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଚାହାଁନ୍ତି କିମ୍ବା ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏକ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରାଯିବ । ଆମ ମତରେ, ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ ଯେ ଯଦି ସମ୍ପୃକ୍ତ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷ ଏହା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଅନ୍ତି କିମ୍ବା ଯଦି ଆରୋପପତ୍ର ଅଧିକାରୀ ଏହା ଚାହାଁନ୍ତି, ତେବେ ଏକ ମୌଖିକ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯିବା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ । ବାସ୍ତବରେ, ଏହି ଆବଶ୍ୟକତା ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ପ୍ରାକୃତିକ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ନିରପେକ୍ଷତାର ବିଚାର ଉପରେ ଆଧାରିତ । ଯଦି ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ କରିଥିବା ଅଧିକାରୀ ନିଜ ପକ୍ଷର ସମର୍ଥନରେ ନିଜ

ସ୍ୱୟଂ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତେବେ ସେହିପରି ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଅଟେ । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ, ଯେତେବେଳେ ପ୍ରତିବାଦୀ ଶ୍ରୀ ମେହତାଙ୍କୁ ଏହି ଇଚ୍ଛା ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଯେ ସରକାରୀ ଆଦେଶମାନଙ୍କ ଅନୁସରଣ ନ କରିବା ତାଙ୍କର ଇଚ୍ଛାପୂର୍ବକ ନୁହେଁ ବୋଲି ନିଜ ପକ୍ଷର ସମର୍ଥନରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ସେ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ନିର୍ବିବାଦ ଯେ ଶ୍ରୀ ମେହତାଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା ସେହି ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ରେକର୍ଡ କରିବା ପାଇଁ ଏକ ତାରିଖ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ସେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯଥୋଚିତ ସୂଚନା ଦେବା ।

ଏହା ସତ୍ୟ ଯେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଯେଉଁ ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବାକୁ ବାଧ, ତାହା ତାଙ୍କ ବିଚାର ଅନୁଯାୟୀ ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିୟନ୍ତ୍ରିତ ହୋଇପାରିବ । ଯଦି ଚାର୍ଜସିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରୀ ବିଭାଗୀୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ଉପାୟରେ ଜେରା କରିବା ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି, ତେବେ ଏପରି ଜେରାକୁ ଯାଞ୍ଚ ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରିବ । ଯଦି ଅଧିକାରୀ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହାଁନ୍ତି ଯାହାର ପ୍ରମାଣ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ମନେହୁଏ, ତେବେ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀ ଏପରି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ମନା କରିପାରନ୍ତି; ଏହା କରିବା ସମୟରେ, ତାଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ବିଶେଷ ଏବଂ ଯଥେଷ୍ଟ କାରଣ ରେକର୍ଡ କରିବାକୁ ପଡିବ।ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, ବିଭାଗୀୟ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଜେରା କରିବା କିମ୍ବା ନିଜ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଚାର୍ଜସିଟ୍ ହୋଇଥିବା ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ ଦିଆଯାଇଥିବା ଅଧିକାରକୁ ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବୈଧ ଭାବରେ ପରୀକ୍ଷା ଏବଂ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଇପାରିବ; ସେ ଏପରି ଭାବରେ ତଦନ୍ତ ପରିଚାଳନା କରିବାରେ ଯଥାର୍ଥ ହେବେ ଯେ ଏହାର କାର୍ଯ୍ୟଧାରା ଅଯଥା କିମ୍ବା ଜାଣିଶୁଣି ଲମ୍ବା ହେବାକୁ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ, ଆମ ମତାନୁସାରେ, ଯଦି ଅଭିଯୋଗପତ୍ର ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧିକାରୀ ମୌଖିକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ତେବେ ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖି ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀ କୌଣସି ମୌଖିକ ତଦନ୍ତ କରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି କହିପାରିବେ ବୋଲି ଯେ ଯୁକ୍ତି ଦିଆଯାଉଛି, ତାହାକୁ ଆମେ କେବେବି ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବୁ ନାହିଁ।ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ, ଯେଉଁ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତରଦାତା ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ସେମାନେ ନିଃସନ୍ଦେହରେ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକ ପ୍ରମାଣ ଦେଇଥାନ୍ତେ । ଯଦି ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କୁ ଚିକିତ୍ସା କରିଥିବା ଡାକ୍ତରମାନେ ଆସି ତଦନ୍ତ ଅଧିକାରୀଙ୍କୁ କହିଥାନ୍ତେ ଯେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କର ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସ୍ଥିତି ଏତେ ଖରାପ ଥିଲା ଯେ ସେ କାମରେ ପୁନଃ ଯୋଗଦେଇ ପାରିନଥିଲେ, ତେବେ ନିଶ୍ଚୟଭାବେ ଏହା ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ବିରୋଧରେ ରଚିତ ଅଭିଯୋଗଗୁଡିକ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଛି କି ନାହିଁ ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବାବେଳେ ବିଚାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ସମ୍ପର୍କିତ ଏବଂ ପ୍ରମୁଖ ତଥ୍ୟ ହୋଇଥାନ୍ତା । ଯଦିଓ ଆମେ ଏହି ତଦନ୍ତ ସମୟରେ ପ୍ରତିବାଦୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ମନୋଭାବକୁ ନାପସନ୍ଦ କରୁ ଏବଂ ତଦନ୍ତ

ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସହିତ ଯୋଗାଯୋଗରେ ଅଯୌକ୍ତିକ ଶବ୍ଦ ବ୍ୟବହାର କରିବା ଏବଂ ଅଯୌକ୍ତିକ ବିବାଦ କରିବା ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ନିନ୍ଦା କରୁ, ତଥାପି ଏହି ସତ୍ୟ ରହିଛି ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଥିଲେ, ଏବଂ ଯଦିଓ ସେ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ଯେ ସେ ତାଙ୍କ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷା କରିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟା ତାଙ୍କୁ ଏହା କରିବାର ସୁଯୋଗ ଦେଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆମ ମତାନୁସାରେ, ଏହା ସମଗ୍ର ତଦନ୍ତ ପ୍ରକ୍ରିୟାରେ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି ସୃଷ୍ଟି କରେ, ଯାହାର ଅର୍ଥ ହେଲା ଯେ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଅନୁଚ୍ଛେଦ 311(2) ର ଅର୍ଥରେ ନିଜ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରତିରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଯୁକ୍ତିସଂଗତ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯାଇନାହିଁ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଏହା ବିଚାର କରିବା ଅନାବଶ୍ୟକ ଯେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହାର ଅନ୍ୟ ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଠିକ୍ ଥିଲେ କି ନାହିଁ ଯେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ସୂଚନା ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା ଏବଂ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ମଧ୍ୟ ତ୍ରୁଟିପୂର୍ଣ୍ଣ ଥିଲା କାରଣ ଏହା ଦେଖାଯାଉ ନଥିଲା ଯେ ଆବେଦନକାରୀ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ନିବେଦନକୁ ବିଚାରକୁ ନେଇଥିଲେ ।

ବିଦ୍ୱାନ ଆଟର୍ଣ୍ଣି-ଜେନେରାଲ ଏହା ଉପରେ ବିବାଦ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଯେ ଯଦି ଆମେ ଧରିଥାଉ ଯେ ଶ୍ରୀ ମେହେଟ୍ଟାଙ୍କ ଦ୍ଵାରା କରାଯାଇଥିବା ତଦନ୍ତ ଧାରା 55 ର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉଲ୍ଲଂଘନ କରେ, ତେବେ କେବଳ ସେହି ଆଧାରରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିଷ୍କର୍ଷକୁ ବଜାୟ ରଖାଯାଇପାରିବ ।

ଫଳସ୍ୱରୂପ, ଆବେଦନଟି ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସହିତ ଖାରଜ ହୋଇଯାଏ ।

ଆବେଦନଟି ଖାରଜ ହେଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର:
ଅନୁବାଦିକା:
ତପସ୍ୱିନୀ ବିଶ୍ୱାଳ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ,
କଟକ ।